

Enrique Vila-Matas

Barcelona, 1948

Sobre l'autor

Periodista, novel·lista i assagista. Va estudiar Dret i Periodisme i treballà com a redactor a la revista "Fotogramas" (1968) i com a crític de cine a "Boccaccio" i "Destino". També va dirigir dos curtmetratges, *Todos los jóvenes tristes* i *Fin de verano*.

L'any 1971 realitzà el servei militar a Melilla, on escriví el seu primer llibre, *Mujer en el espejo contemplando el paisaje* (o *En un lugar solitario*).

Entre els anys 1974 i 1976 va viure a París, en unes golfes regentades per Marguerite Duras. Allà creà la seva segona novel·la, *La asesina ilustrada*.

L'any 1985 va rebre el primer gran reconeixement literari amb el llibre *Historia abreviada de la literatura portátil*, sobre la conspiració "shandy", o societat secreta dels portàtils.

Durant els anys 80 escriví per al suplement "Culturas" de "Diario 16"; entre 2004 i 2008 per a "Le Magazine Littéraire"; i actualment a "Babelia" i a les planes culturals del diari "El País".

Vila-Matas és membre de "l'Ordre del Finnegans", que venera la novel·la "Ulisses", i, si és possible, assisteix cada any a Dublín al "Bloomsday", el 16 de juny, per llegir uns fragments del clàssic de James Joyce.

Entre els seus escriptors preferits destaca el poeta Luis Cernuda, Julio Cortázar, Jorge Luis Borges i Sergio Pitol. Vila-Matas rep influència directa de l'intel·lectual i escriptor francès Maurice Blanchot, dels literats sud-americans Macedonio Fernández, Héctor Libertella i Roberto Bolaño, i del novel·lista i dramaturg polonès Gombrowicz.

Amb la seva narrativa Vila-Matas ha creat un gènere en què el relat es perd en l'assaig, i la crítica en la novel·la. És literatura de literatures. És un dels autors espanyols contemporanis més original i reconegut a tot el món. Ha rebut diversos guardons literaris nacionals, com el "Ciutat de Barcelona" o el "Rómulo Gallegos"; i d'altres països, com el "Mondello" a Itàlia o el títol de "Caballero de la Legión de Honor" que lliura l'estat francès.

Sobre la seva obra

Novel·la

- 📖 *Mujer en el espejo contemplando el paisaje* (o *En un lugar solitario*, 1973) En aquesta novel·la se sobreposen en "tempo oníric" personatges de doble rostre invertit: el narrador i Elena, el pare i la mare, el republicà Rojas i el propietari del iot "Victoria"; i situacions i llocs oposats: el paisatge interior des d'on es mira i l'exterior que reflexa el mirall, la mirada subjectiva i nostàlgica, i la mirada objectiva i irònica. Vigília i son, raó i bogeria, percepció i representació.
- 📖 *La asesina ilustrada* (1977) Aquesta novel·la va suposar la revelació de Vila-Matas com a escriptor. A *París no se acaba nunca* Vila-Matas explica com va anar la creació d'aquest llibre tan misteriós i inquietant que "provocava" la mort de qui el llegia.
- 📖 *Al sur de los párpados* (1980) Història sobre l'aprenentatge del Vila-Matas escriptor.
- 📖 *Impostura* (1984) Una breu història misteriosa. Claudio Nart és un lladre de tombes amnèsic, ingressat en un manicomi, que es fa passar per un professor desaparegut temps enrera i comença una nova vida amb una nova identitat. Però què és real i què no ho és?
- 📖 *Historia abreviada de la literatura portátil* (1985) Aquesta és una obra entre l'assaig i la ficció radical. La conspiració "shandy", o societat secreta dels portàtils, fou fundada l'any 1924 als peus de la desembocadura del riu Níger. En van formar part, entre d'altres, Duchamp, Scott Fitzgerald, Walter Benjamin, García Lorca, César Vallejo, Rita Malú i Valery Larbaud. Algunes de les condicions per ser membre eren que fossin innovadors, sense grans propòsits, nòmades infatigables i de sexualitat extrema, i que l'obra artística fos fàcilment transportable en un maletí. La conspiració "shandy" es va dissoldre tres anys després.
- 📖 *Lejos de Veracruz* (1995) El germà petit dels Tenorio, narrador d'aquesta novel·la, es refugia en la literatura. Aquest jove manc de 27 anys, en crisi, derrotat, cansat i sense res a fer, es dedica a escriure, des d'un racó llunyà, la seva història d'odi al domicili familiar i dels seus fracassos per ser amat.
- 📖 *Extraña forma de vida* (1997) Història d'un barceloní dividit entre dos amors i dues passions, l'escriptura i l'espionatge. El protagonista és un novel·lista realista que espia la gent del carrer per escriure la seva novel·la. Un cop més Vila-Matas tracta el tema del doble, com a *Impostura*, i la dualitat entre l'amor boig i l'amor assossegat. El títol prové d'un fado d'Amàlia Rodrigues.
- 📖 *El viaje vertical* (1999) Premi Rómulo Gallegos. Novel·la sobre el viatge circular i el retorn al lloc d'origen que descriu "L'Odissea", i alhora, sobre el viatge sense retorn. El protagonista, Federico Mayol, nacionalista català, és un home de negocis aficionat al pòquer. L'endemà de la celebració de les noces d'or és obligat per la seva dona a abandonar el domicili familiar, i emprèn un viatge vertical, geogràfic (de Barcelona a Portugal) i vital, on es troba amb els fantasmes de la solitud, la bogeria, la vellesa, la supervivència i el suïcidi.
- 📖 *Bartleby y compañía* * (2000) Els "bartlebys" són aquells éssers en els que habita una profunda negació del món. El nom prové de "Bartleby", l'oficinista del relat de Herman Melville, a qui quan se li encarregava un treball sempre responia que "preferia no fer-lo". Aquesta novel·la de Vila-Matas tracta sobre la possible impossibilitat d'escriure, del mal endèmic de les lletres contemporànies i de l'atracció pel no res.

📖 **El mal de Montano** * (2002) És un diari íntim i autobiogràfic, una novel·la i un assaig. El protagonista, un narrador que signa els seus llibres com a Rosario Gironde, tan malalt de literatura que confon la ficció inicial del personatge obsessiu pel futur de la literatura amb la realitat de viure la vida a través de la literatura.

📖 **París no se acaba nunca** * (2003) Sobre la seva experiència de joventut i aprenentatge literari als anys 70 a la capital francesa. Fusió d'autobiografia, ficció i assaig amb un to irònic. Explica amb detalls com va escriure *La asesina ilustrada*.

📖 **Doctor Pasavento** * (2005) Sobre la desaparició i la dificultat de no ser ningú. Novel·la sobre l'escriptor suís Robert Walser i la seva voluntat de fugir del poder i la grandesa literària, de desaparèixer i que ningú se'n recordi d'ell. Aquest llibre tanca la trilogia metaliterària sobre les patologies de l'escriptura (altres títols de la trilogia: *Bartleby y compañía* i *El mal de Montano*).

📖 **Dietario voluble** * (2008) És un diari literari o guia que plasma vida, lectures, memòria personal i idees literàries d'un assagista entre els anys 2005 i 2008, que passa de la narració a l'autobiografia, que "novel·litza" la vida i esborra les fronteres entre la ficció, l'assaig i la biografia.

📖 **Perder teorías** * (2010) "Un doble de l'escriptor Vila-Matas" és deixat per un taxi en un hotel de Lyon per assistir a un simpòsium internacional sobre novel·la, però ningú li dona la benvinguda. Mentre espera, redacta una teoria general sobre els 5 elements que ha de reunir la novel·la contemporània.

📖 **Dublíneca** * (2010) Samuel Riba és l'últim editor literari, en crisi des de la seva retirada. Un dia té un somni premonitori on veu que el sentit de la seva vida passa per Dublín. Llavors decideix anar amb uns amics al Bloomsday i recórrer el cor de *l'Ulisses* de James Joyce. Boira i misteri, fantasmes i humor apocalíptic.

📖 **En un lugar solitario** (2011) Agrupa tota la narrativa de Vila-Matas entre 1973 i 1984, etapa de formació literària i d'inquietud creativa de l'escriptor.

📖 **Aire de Dylan** * (2012) Falses memòries de l'escriptor Juan Lancaster, un narrador educat en la cultura de l'esforç empenedit de la seva productivitat literària. El novel·lista coneix uns joves escèptics, que no colaboren en res i que han creat la subversiva societat "Aire de Dylan" per capturar la veritable essència de l'època, l'aire del nostre temps. Ficció teòrica sobre la cultura de l'esforç versus la ideologia de la indolència.

Llibres de relats

📖 **Una casa para siempre** (1988) Un famós ventríloc deixa els escenaris per buscar el barber que li ha robat la dona estimada, i travessar-li el cor en un carreró solitari del port.

📖 **Suicidios ejemplares** (1991) Passeig per un aparador de suïcidis imaginaris, un itinerari moral a través de la mort voluntària.

📖 **Hijos sin hijos** (1993)

📖 **Ella era Hemingway. No soy Auster** (2008) Dos contes portàtils. En el primer, Vila-Matas presenta un professor que llegeix a classe el relat *El gat sota la pluja* de Hemingway per després comentar-lo entre els alumnes i escriure sobre el que flueixi. En el segon, Vila-Matas confessa la passió que sent per la literatura d'Auster.

📖 **Chet Baker piensa en su arte** (2011) Antologia personal i relats escollits entre els anys 80 i 2010.

Contes

📖 **Nunca voy al cine** (1982)

📖 **Recuerdos inventados** (1994) Antologia de contes.

📖 **Exploradores del abismo** * (2007) Recull d'històries de personatges al "borde del abismo y del precipicio". Els contes giren al voltant de la delicada línia en la que viu l'individu; els exploradors són pura metàfora de la condició humana i del seu hàbitat.

📖 **Mi primer Enrique Vilamatas: Niña** (2013) És la primera incursió de Vila-Matas en la literatura infantil. La petita i poruga "Niña" descobreix el gran misteri de l'alfabet mentre creua els oceans navegant en un vaixell pirata.

Assaigs literaris i recull d'articles

📖 **El viajero más lento** (1992) Més de 30 assajos sobre el paisatge narratiu de Vila-Matas: ciutats, personatges, lectures, converses, situacions i escenaris reals i inventats.

📖 **El traje de los domingos** (1995)

📖 **Para acabar con los números redondos** (1997)

📖 **Desde la ciudad nerviosa** (2000) Compendi de cròniques periodístiques paradoxals i iròniques carregades del seu personal sentit de la cultura.

📖 **Extrañas notas de laboratorio** (2003, publicat a Veneçuela)

📖 **Aunque no entendamos nada** (2003, publicat a Xile)

📖 **El viento ligero en Parma** * (2004, publicat a Mèxic) Conjunt d'assajos, relats i reflexions sobre escriptors com Bolaño, Gombrowicz, Beckett, Pitol o Pessoa, el pintor Vicente Rojas, pel·lícules, anècdotes i llocs literaris.

📖 **Y Pasavento ya no estaba** (2008, publicat a Argentina)

📖 **De la impostura en la literatura** (2008)

📖 **Una vida absolutamente maravillosa** (2011) Antologia d'assajos escrits entre 1992 i 2010.

Sobre Vila-Matas

📖 **Vila-Matas portátil: un escritor ante la crítica** * [834.3(Vil)Vil]

Web oficial de l'autor: www.enriquevilamatas.com

* Títols incorporats al fons de la biblioteca. En cas que el document estigui prestat es pot reservar; i si la biblioteca no el té en el seu fons es pot sol·licitar per préstec interbibliotecari a altres biblioteques de la xarxa (aquest servei té estipulat un preu públic)